

Naturstyrelsen nst@nst.dk

København, 27. april 2016

Vedr. udkast til forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland

WWF Verdensnaturfonden har med interesse læst udkast til den første selvstændige lov for regulering og beskyttelse af havmiljøet ved Grønland. WWF Verdensnaturfonden er enige i, at der er et stort behov for at få opdateret og præciseret de nuværende regler særligt i lyset af den stigende aktivitet i havet udfor Grønland. Oliespild kan have store konsekvenser for havmiljøet og også to af de vigtigste erhverv; fiskeriet og turismen.

Generelle kommentarer

WWF Verdensnaturfonden er særligt glade for, at den tværministerielle arbejdsgruppe der har udarbejdet udkast til loven har haft fokus på at afdække uhensigtsmæssigheder og uklarheder i kompetencefordelingen mellem grønlandske og danske myndigheder. Vi har igennem længere tid haft fokus på samme udfordring og lod i efteråret 2015 advokat med kendskab til grønlandske forhold, Nicholas Symes, udarbejde et juridisk notat der netop undersøger hvor ansvaret ender hvis der sker et olieudslip i havet ved Grønland (bilag). En udfordring er, at ansvaret for oprydning af et oliespild knyttet til en råstofaktivitet kan ende hos forsvarsministeren hvis selskabet bag aktiviteten ikke har kapaciteten til at sikre en forsvarlig oprydning. De grønlandske myndigheder har retten til at udstede licenser for udvinding af mineraler, olie og gas i hele den eksklusive økonomiske zone, og myndighederne i Grønland har også ansvaret for at knytte miljøvilkår til disse licenser. WWF anbefaler naturligvis, at man stiller høje krav til de aktiviteter der gennemføres. Og at man sikre sig, at virksomheden har beredskabsplaner skaleret til et worst case scenarie. Forsvaret har allerede meldt ud, at man ikke har kapacitet til at håndtere et større spild fra eksempelvis olieeftersøgningsaktiviteter, men i det juridiske notat af Nicholas Symes fremgår det, at ansvaret og regningen for en oprydning i sidste ende vil ende hos forsvarsministeren. Dette finder WWF naturligvis bekymrende.

WWF er overordnet imod udvindingen af olie i Arktis, da vi finder at de teknologier der skal sikre en oprydning efter et spild under ofte vanskelige vilkår ikke er til stede i dag. Men vi anerkender at Grønland og de øvrige Arktiske lande har retten til at udnytte levende og ikke-levende ressourcer til gavn for befolkningerne her.

for a living planet[®]

WWF Verdensnaturfonden er, i samarbejde med WWF Canada, i gang med at modellere 5 forskellige scenarie for oliespild i Baffinbugten: to scenarier relateret til olieaktiviteter, to relateret til shipping i forbindelse med råstofaktiviteter og endelig et scenarie, der beskriver grundstødningen af et krydstogtskib ved Diskøen. Formålet er at undersøge hvorledes et spild af olie vil sprede sig, hvilke kyststrækninger der rammes, i hvilken grad olien vil være til stede i overflade og vandsøjle samt i hvilken grad olien vil blive fanget i is og opsamlingen hermed besværliggjort. WWF Canada har allerede gennemført et lignende studie over Beaufort Sea (se <http://arcticspills.wwf.ca/#intro/>)

WWF Verdensnaturfonden afgav i juni 2014 høringssvar til et udkast til en ny havmiljølov gældende for det grønlandske søterritorium¹. Vi forstår, at lovforslaget endnu ikke er færdigbehandlet, men håber at det sker i 2016 så vi står med et samlet opdateret lovkompleks til beskyttelse af havet ved Grønland.

Kommentarer til udkast

Udkast til lov om beskyttelse af havmiljøet ved Grønland er en rammelov, der giver Miljø- og Fødevarerministeren bemyndigelse til at udfærdige nærmere regler om udtømning og dumpning i havet ved Grønland. Med loven sikres et fundament til en bedre beskyttelse af havmiljøet ved Grønland, men WWF ønsker at bemærke, at det er helt afgørende hvorledes disse bemyndigelser udfyldes og hvilke ressourcer der stilles til rådighed for implementering og håndhævelse af de efterfølgende regler.

Loven spejler i nogen grad den grønlandske havmiljølov gældende søterritoriet, dog med den forskel at den grønlandske lov er formuleret negativt, så der i udgangspunktet er forbud imod udtømning af olie og affald samt dumpning af andet materiale end fiskeaffald. Nærværende udkast er i stedet formuleret positivt; Miljø- og Fødevarerministeren kan fastsætte nærmere regler om udtømning af spildevand, affald. WWF havde gerne set, at flere af forslagens bestemmelser om udtømning i udgangspunktet var formuleret som forbud i stil med § 22, der indeholder et forbud imod dumpning.

Skibstrafikkens største miljømæssige fodaftryk stammer hverken fra udtømning eller dumpning, men fra de store mængder af brændstof der anvendes ombord og den risiko der er for spild ved grundstødninger mv. Især brugen af de tunge brændstoftyper – heavy fuel oil – giver store udledninger af svovl, kvælstof og partikler, som er et miljø- og sundhedsmæssigt problem. I EU satte man i 2012 mål om at reducere svovlindholdet i brændstof anvendt af skibe med 90 pct. inden 2020, mens IMO har opstillet mål, der sikrer lavere svovludledning i 2025. Samtidig stilles der nu krav om, at skibe, der sejler i særligt sårbare områder, herunder Østersøen og Nordsøen, skal anvende renere brændstof for at bringe svovlforureningen yderligere ned.

¹<http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Hearings/2014/Havmiljoelov/Documents/H%c3%b8ringssvar%20WWF%20-%20Havmilj%c3%b8loven%20DK.pdf>

for a living planet®

Set i dette lys støtter WWF naturligvis forslaget om, at Miljø- og Fødevareministeren kan fastsætte regler om særlige foranstaltninger, herunder krav til brændstof, for at begrænse luftforureningen fra skibe. Bestemmelsen suppleres af en enslydende bestemmelse i den grønlandske havmiljølov (§25).

WWF håber, at de grønlandske og danske myndigheder vil anvende bestemmelserne til at indføre forbud mod anvendelsen af heavy fuel oil (HFO), der er problematisk både fra et miljø-, klima- og sundhedsmæssigt perspektiv.

WWF anbefaler, at man ser nærmere på den regulering af brændstof anvendt i skibstrafikken der er indført i Svalbard i 2007 og senest strammet i 2015, hvor et forbud imod anvendelsen af HFO i en række zoner træder i kraft. I praksis betyder zonerne at især krydstogtindustrien presses til at sejle på miljømæssigt mere skånsomme fueltyper².

I en grønlandsk kontekst giver det anledning til at overveje, om det skal være tilladt at sejle på og også fragte HFO i områder der er biologisk højproduktive eller har en særlig sårbar økologi. DCE peger i rapporten Analyse af mulig økosystembaseret tilgang til forvaltning af skibstrafik i Disko Bugt og Store Hellefiskebanke³ netop på, at regulering af anvendelse og fragt af HFO er en del af værktøjskassen når det gælder en økosystembaseret tilgang til forvaltning af særligt skibstrafikken.

WWF finder det interessant, at der i forslaget indskrives en bestemmelse, der sikre at loven også finder anvendelse på områder dækket af havis.

WWF støtter, at forslaget til ny havmiljølov indeholder en bestemmelse, der giver Miljø- og Fødevareministeren mulighed for at udpege 'særlige havområder' jf. MARPOL konventionen. WWF havde dog gerne set, at man havde indsat en bredere bemyndigelse for at sikre, at de danske og grønlandske myndigheder kan samarbejde om udpegning af marint beskyttede områder.

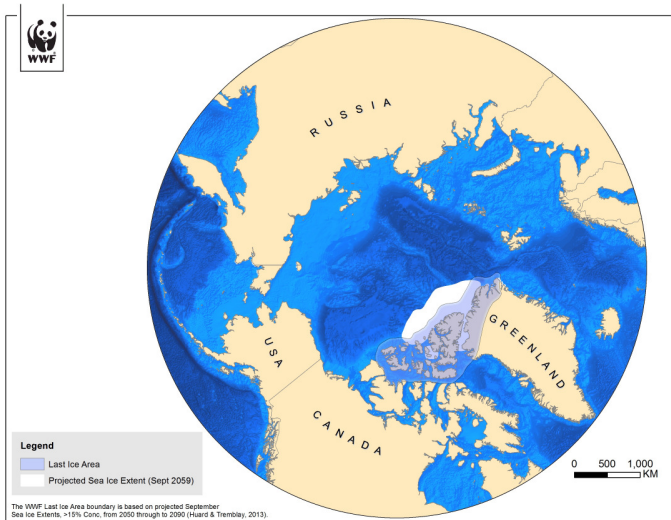
Myndighederne har sammen sikret en udpegning af de sårbare marine områder ved Grønland og heri peges på i alt 12 områder ved Grønland⁴. Flere af områderne, herunder også prioritet 1 områderne Diskobugten og Store Hellefiskebanke samt Nordvandet, strækker sig ind over både grønlandsk og dansk kompetenceområde. Der er behov for en sammenhængende forvaltning af disse områder, der balancerer beskyttelse af natur og vigtige habitater med den udnyttelse, der finder sted i flere af områderne, og under hensyntagen til de forandringerne områderne vil opleve på grund af den globale opvarmning. Under det amerikanske formandskab af Arktisk Råd er der et særligt fokus på marint beskyttede områder og ideen om at skabe netværk af biologisk sammenhængende områder for at opnå en god effekt af beskyttelserne. Også her er der behov for et tæt samarbejde mellem de grønlandske og danske myndigheder.

² <http://www.sysselmannen.no/en/Shortcuts/Ban-on-heavy-fuel-oil/> <http://www.telegraph.co.uk/travel/cruises/news/Cruise-regulations-put-Svalbard-off-limits/>

³ Christensen, T., Mosbech, A., Geertz-Hansen, O., Johansen, K.L., Wegeberg, S., Boertmann, D., Clausen, D.S., Zinglensen, K.B. & Linnebjerg, J.F. 2015. Analyse af mulig økosystembaseret tilgang til forvaltning af skibstrafik i Disko Bugt og Store Hellefiskebanke. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 61 <http://dce2.au.dk/pub/TR61.pdf>

⁴ Christensen, T., Falk, K., Boye, T., Ugarte, F., Boertmann, D. & Mosbech, A. (2012). Identifikation af sårbare marine områder i den grønlandske/danske del af Arktis. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. <http://www2.dmu.dk/pub/sr43.pdf>

WWF anbefaler herudover, at der tages initiativer til at sikre en forvaltning af et område nord fra Grønland strækkende over til Nunavut, Canada, hvor sommerhavisen vil bestå langt ind i dette århundrede. Området, som vi kalder Last Ice Area, vil være et unikt, isdækket habitat når sommerhavisen i de øvrige grønlandske farvande er væk (figur 1).

Figur 1 Projected sea ice extent (September 2059). Data: Huard & Tremblay (2013). Illustration: WWF Global Arctic Programme.

Et andet potentiale for at udvikle de marint beskyttede områder ved Grønland er at undersøge, om Nationalparken i Nord- og Østgrønland, der i dag strækker sig ud til grænsen af det grønlandske søterritorium, kunne udvides og dække en del af den økonomisk eksklusive zone udfor Nationalparken.

WWF Verdensnaturfonden takker for muligheden for at deltage i denne høring. Vi støtter ethvert tiltag der forbedre beskyttelsen af havmiljøet ved Grønland og ser frem til at følge den videre behandling af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Mette Frost

Mette Frost
Senior rådgiver Grønland og Arktis

WWF Denmark
Svanevej 12
2400 Copenhagen NV

Phone +45 3536 3635 /Direct +45 3524 7847

m.frost@wwf.dk
www.wwf.dk